

In de winter werken we aan de veiligheid van de zomer

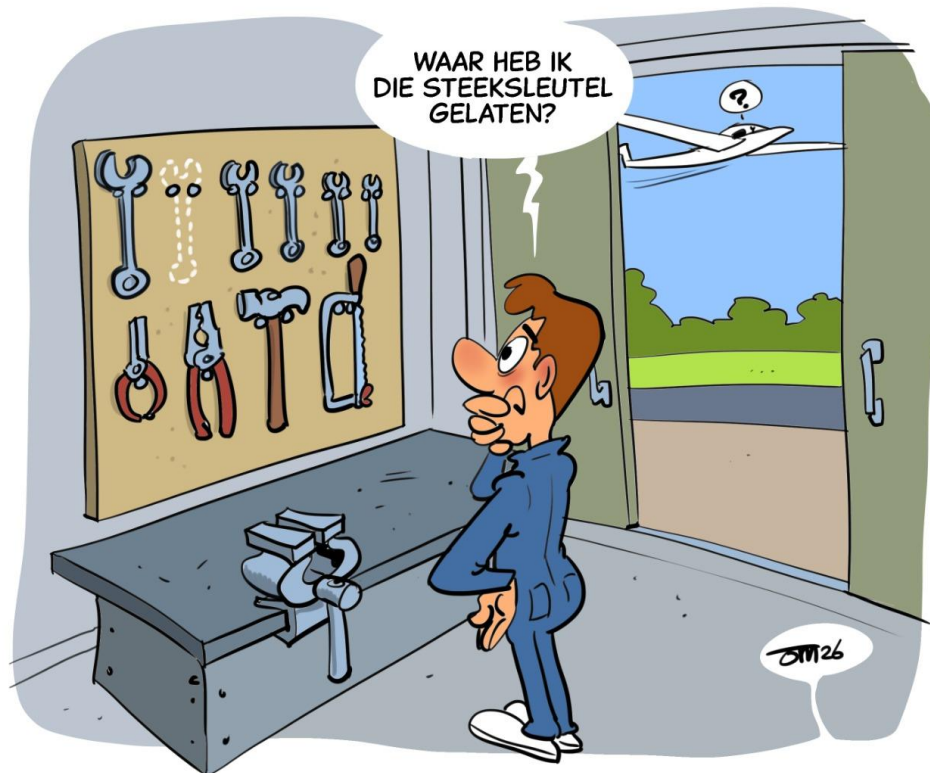
Waar was dat ene sleuteltje ook alweer?

Onderhoud aan zweefvliegtuigen is essentieel om veiligheid en prestaties te waarborgen. Tijdens inspecties, reparaties en afstellingen wordt vaak gewerkt in krappe ruimtes en met uiteenlopend gereedschap. Dat vergroot het risico op menselijke fouten.

Juist omdat zweefvliegtuigen sterk afhankelijk zijn van hun constructieve integriteit, kan een kleine onvolkomenheid grote gevolgen hebben.

Een specifiek en vaak onderschat risico is het achterblijven van gereedschap of losse onderdelen in het vliegtuig na onderhoud. Vergeten gereedschap kan leiden tot blokkades van besturingen, beschadiging van structuren of storingen tijdens de vlucht. Zorgvuldige werkprocedures, gereedschapscontrole en een afsluitende inspectie zijn daarom cruciaal.

“Dat gebeurt ons toch niet?”

Niet helemaal opgelet bij het terugmonteren van de kuipjes?

Op de eerste dag na het jaarlijkse onderhoud werd een toestel ingezet voor een vlucht. Tijdens een kunstvlucht hoorde de vlieger een los voorwerp. Het object was tijdens de vlucht niet zichtbaar, maar werd na de landing onder de zitting aangetroffen bij het verwijderen van de kuipen.

Het bleek achtergebleven gereedschap te zijn.

Gezien het feit dat er een kunstvlucht werd uitgevoerd, had dit ernstige gevolgen kunnen hebben wanneer het voorwerp in de besturing terecht was gekomen. Het voorval wijst op onvoldoende controle na het terugmonteren van onderdelen na onderhoud.

Hoe zat het ook alweer met die zwaartepuntshaken?

Ook het gebruik en beheer van de zwaartepunthaak vormt een belangrijk onderhouds- en operationeel risico.

Het overschrijden van het maximaal toegestane aantal starts leidt tot verhoogde slijtage en een verminderde betrouwbaarheid van het aankoppelsysteem. Omdat de zwaartepunthaak een kritisch onderdeel is bij een lier- of sleepstart, moet het aantal starts nauwkeurig worden bijgehouden en moet vervanging tijdig plaatsvinden.

Onvoldoende aandacht hiervoor kan leiden tot haperende of falende ontkoppeling – met potentieel gevaarlijke situaties tijdens een fase van de vlucht waarin de marges klein zijn.

De stuurknuppel – toch vrij essentieel

Tijdens de eerste vliegday van het seizoen werd bij de voorbereiding op een lierstart ontdekt dat de stuurknuppel tijdens het winteronderhoud verkeerd om was gemonteerd.

Dit kwam aan het licht tijdens de cockpitcheck, waarbij gelukkig een uitgebreide invliegcheck werd uitgevoerd. Het vliegtuig werd direct uit de rij gehaald, de fout werd door een technicus hersteld en het toestel werd daarna weer vrijgegeven.

Dit voorval laat zien hoe belangrijk grondige controles zijn – juist aan het begin van het seizoen.

Is het altijd zo duidelijk als een vergeten stuk gereedschap?

In oktober vond een incident plaats waarbij een zweefvliegtuig landde met ingetrokken wiel, wat leidde tot rompschade.

Het onderzoek wees uit dat meerdere factoren een rol speelden:

De vlieger had de essentiële landingschecks overgeslagen door tijdsdruk en verminderde checklistdiscipline. Het wielalarm functioneerde niet, omdat dit na een eerdere overhaul niet was aangesloten. Het onderhoud was deels uitgevoerd door clubleden zonder voldoende toezicht of documentatie. De back-upwaarschuwing op de vluchtcomputer gaf geen signaal, omdat het volume op nul stond.

Dit incident laat zien hoe een keten van factoren – van onzorgvuldig onderhoud in de winter tot haast op de vliegday – kan leiden tot een voorval.

De belangrijkste lessen: Technisch werk moet altijd onder strikt toezicht van een bevoegd technicus plaatsvinden. Procedures mogen nooit worden overgeslagen, ook niet onder tijdsdruk. Clubstandaarden voor instellingen van vluchtcomputers kunnen voorkomen dat veiligheidswaarschuwingen onbedoeld worden uitgeschakeld.

Een iets uitgebreidere versie van het verhaal is hier [Landing-met-ingetrokken-wiel_2026-02-19-092612_riag.pdf](#) te lezen.

Conclusie

Veiligheid begint niet op de startplaats, maar in de winterwerkplaats.

Wat in de winter zorgvuldig gebeurt, betaalt zich uit in veilige zomervluchten!